

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Slovenski starši, pošiljajte svoje sinove študirat!

(Konec.)

Kako pa je to, da nam ravno letos tako pri-govarjate, da bi dali svoje sinove študirat? — sli-šim vprašati skrbne matere in resnobne očete.

Vedite, dragi moji, to storim zavoljo tega, ker se bode letošnje jeseni po latinskih šolah na Kranjskem, pa upajmo, da v kratkem tudi po drugih slovenskih deželah, začelo kar čisto novo življenje. Od zdaj naprej ne bodo več osorni nemški profesorji nad vašimi slovenskimi dečki režali ter jim dvojke in trojke pisali, ako ne bodo prvi dan gladko nemško govorili; nego profesorji, kojih zibelke so tekle na domačej zemlji, bodo vaše sinove poučevali v milem slovenskem jeziku, tako da bodo zdaj tudi manj zmožni učenci lahko izhajali, če bodo le v šoli pazljivi in doma pridni. Dozdaj so pa samo tisti dijaki vsako leto dobro napredovali, ki so uže od doma nemško dobro znali, ali taki, ki so bili posebno nadarjeni in pa tisti, ki so imeli še doma posebej inštruktorje.

Vsi drugi so morali šolo pre časom na „kljuko obesiti“, in temu je bilo največkrat uzrok to, ker dečki niso razumeli naukov, kateri so se jim v tujem jeziku razlagali.

Vidite, to je prvi razlog, da vas vнемam za šolo.

Toda meni je na umu še nek drug razlog, vsled kojega je želeti, da bi se naše slovenske gimnazije močno obiskovale. In ta razlog vam bode jasen iz sledečega premišljevanja.

Znano je, da je pravosodni minister, dr. Pražak, svojim podložnim uradnikom strogo ukazal, da morajo s Slovenci v slovenskem jeziku uradovati; nadalje se je isti minister izjavil, da bode od slej naprej le takim uradnikom po slovenskih deželah službe dajal, kateri bodo našega jezika zmožni v govoru in pismu. Ker se pa Nemci iz ošabnosti nečejo učiti našega jezika, ker na lastne oči vidimo, da še celo sinovi naših nemškutarjev rajši mej urami, slo-

venščini odločenimi, po ljubljanskih ulicah razne burke uganjajo — bode neizogibljiva posledica vsemu temu ta, da bodo le sinovi slovenskih mater zavzeli vse službe po slovenskih pokrajinah, mej tem ko bodo nemškute svoje ponemčene „pursche“ doma za pečjo z belo kavo pitale, ker po nemških avstrijskih deželah imajo tako svojih domačih uradnikov na preostajanje, doli v kočevskem kraljestvu pa tudi ne bode vsem prostora, makar če za vsako kočevsko vas posebej okrajno glavarstvo ustanové.

Vi, slovenski starši, pa pripravljajte svojim se šolajočim sinom službe na domačej zemlji s tem, da odločno zahtevajte slovenskih pisem, imejte uže posla pri duhovske ali deželske gosposki; saj je cesarjev minister tako ukazal.

Ker vam naši renegatje vedno le škode želé, vam bodo gotovo tudi letos odsvetovali svoje sinove vpisati v slovenske gimnazije, vas plašeč, da se potem ne bodo nemškega jezika naučili.

Takim klevetnikom odgovorite: „Naši fantje nimajo ajdovice v glavi, da bi se ne mogli v osmih letih poleg svojega tudi nemškega jezika dobro naučiti.“

Vam, rodoljubnim duhovnikom in učiteljem pa kličem: Smatrajte za svojo narodno dolžnost, da če zapazite tudi v zadnjem kotu naše domovine kako bistro glavico, pomagajte jej naprej, poučite revne starše, kje jim je za sinka pomoči iskati — sploh vsi zavežni narodnjaki morajo od zdaj naprej, ko se je jelo pri nas vender nekako svitati, delati neumorno na to, da bomo Slovenci vzgojili za vse razne stanove svojih domačih močij. Le takrat, kadar se nam to posreči, bode naša narodnost pred poginom zavarovana, če tudi nemški „Schulverein“ za vsacih pet renegatskih otrok ustanovi nemško šolo, s famozno „Ortsgruppe“ po vrhu.

Le takrat se bode uresničilo prerokovanje našega nesmrtnega Preširna, katero se nahaja na čelu tega spisa.

Izvestno bomo čakali teh srečnih časov osobito tedaj, ako vsako jutro, kadar se podajamo

po svojih opravilih, uvažujemo resno zlati nauk našega novega slavca:

„Dolžan ni samó, kar velewa mu stan,
Kar more, to mož je storiti dolžan!“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 22. avgusta.

Komaj se je bilo v Trstu cesarju zvesto prebivalstvo oddahnilo od strahu vsled zadnje bombe, kar so zalotili irredentiste pri novih kovarstvih. „Presse“ ima iz Trsta ta-le dopis: „V 16. dan t. m., ko je imel odjadrti Lloydov parobrod iz Benetk, pride mlad mož s kovčgom v roci in prosi, da bi vzeli ta kovčeg sabo in oddali ga na adresu Giuseppe Bianchi, kadar se pravi oglasi. Kovčeg je bil tedaj uže v 17. dan zjutraj v Trstu, in bombe, ki so bile v kovčgu, bi se bile porabile zvečer pri bakljadi, ko bi prejemnik Bianchi ne bil zaprt. Tako je kovčeg ostal do petka na parobrodu, dokler ga nij policija popolnne vzela, odprla in v njem našla najprvo dva poziva, katerih jeden proti veterancem šéuje, drugi pa sploh Avstrijo napada, de Pretisa in policijo, ter ob jednom, poveljujúc nihiliste in irske agrarje, vzpodbuja k sličnim zločestvom. Mej temi pozivi je skrita jedna petarda. Mornarja, ki je to stvar vzel bil na parnik, Spongia po imenu in očo treh otrok, so takoj prišli in zdaj je v preiskavi. Policija bila je dobro poučena in je vedela, da ima iz Benetk priti zopet nekaj bomb. Za to jej je bilo lahko preiskavati, in gotovo je, da so zadnje dni oblastnje zopet preprečile jeden atentat.“

„W. Ztg.“ z 20. t. m. razgláša cesarjevo do-ločilo s 13. avgusta, katero dovoljuje, ustrojiti drugo redno predavanje za klasično filologijo na filozof-ske fakulteti českega vseučilišča v Pragi, ter uže imenuje za to fakulteto dva redna in tri izvenredne profesorje.

Vnanje države.

V južnej Italiji bili so zadnje čase veliki nemiri, največ zavoljo občinskih doklad, tako pri Foggia, v okolici Aquila, Campobasso. V več krajih morali so odstaviti župane in poslali so tja vojake, da ohladijo razburjene duhove.

Turčija je zdaj v stiskah. Čez noč udarile so na njo novice, da je sueški kanal zaseden po

LISTEK.

Vasilij V. Grigorjev.

Vasilij V. Grigorjev, najplodnejši ruski pisatelj, vseučilišni profesor in najbolji poznavalec iztoka, a posebno Azije, se je rodil leta 1816; umrl pa je lanskega leta zadnji dan v Petrogradu. Znameniti učenjak Senkovski, ki je zapustil posebno šolo z učenci in nasledniki, bil je njegov profesor, ki mu je pokazal pot za vse njegovo življenje in sicer v odločnem ruskoslovanskem smislu. Za to je začel Grigorjev uže vrlo zgodaj kot vseučilišni dijak samostalno delati v naučnih krogih, ter je izrekel te le znamenite besede, ki svedočijo o samostalnosti narodne prosvete ruske: „Kaj bomo mi vedno učenci zapadne Evrope? Kaj bomo do veka samo ponavljali za njo? Kaj ne bomo prišli pri nas do samostalnega pogleda v delu nauke in kaj se

nikdar ne bode pri nas pojavila v njej narodnost?“

Znameniti akademik in „knez numismatikov“ Iren pridobil je Grigorjeva v mladosti njegovej za to svojo stroko. Vsled tega ima ruska književnost neizmerno mnogo zahvaliti učenim razpravam Grigorjevim o iztočnih novcih staroruskih, bizantinskih in azijatskih raznih narodov in držav od Aleksandra Velikega pa do denašnje Indije in Kine. L. 1835 se začne delovanje Grigorjevo v Plušarovem enciklopedičnem leksikonu pod vodstvom Senkovskega. Od l. 1835 pa do l. 1881 je napisal Grigorjev toliko razprav, „da nij mogoče vseh prešteti“, veli žurnal ruskega ministerstva narodne prosvete. Tukaj hočemo omeniti samo nekaterih njegovih razprav. O razvitku trgovine mej mohamedanskim iztokom in severno-iztočno Evropo in o prosveti drevne Rusije na temelju novcev in aktov je napisal Grigorjev pred 40 leti tako izvrstno razpravo, da je še dandenes po svojej originalnosti ne samo v Rusiji jedina, nego

je tudi v stranih književnostih do zdaj nij nobena v numismatiki dosegla.

Za rusko prosveto in politično povest je velike znamenitosti mongolsko gospodstvo in prestolnica mongolskih kanov Saraj na Volgi. Grigorjev je o tem napisal razpravo „o položaju Saraja, stolice zlate orde“ l. 1845; a l. 1846 o he rejskih religioznih sektah v Rusiji, ker je on uže takrat videl značenje in važnost židovskega vprašanja za rusko državo in narod.

Važna je njegova razprava o pravopisanju ruske nomenklature tujih mest in narodov l. 1850, ker Rusi prav radi tudi še dandenes pišejo po nemški slovanska in neslovanska imena. Oni še dandenes Carigrad zovejo in pišejo Konstantinopoljan, pa tudi še v najnovejih ruskih knjigah, časopisih in zemljevidih nabajamo imena Lemberg, Lajbah, Klagenfurt, Ragusa, Zara itd. Zdaj se je tudi v tem vender na bolje obrnilo, a pot temu je utrl Grigorjev. V ruskem jeziku je mnogo tujih besedij;

angleških četah, da veje bela zastava na trdnjavah v Abukiru, in da ima ustanoviti se novo ministerstvo Šerif paša, ki bode imelo zgolj kedivu udane člane. Zdaj Turčije ne reši nobena konferenca več, ker je njej potreba več, kajti za sueški kanal jej nij trebz več skrbeti, in vojna se je tudi pričela brez vojaške pogodbe mej Turčijo in Anglijo. „Times“ pravijo, da so zdaj vsi dobri sveti diplomacije prazni in pišejo nadalje: „Naša prva dolžnost je, napraviti zopet mir s tem, da uklonimo Arabi pašo in njegove uporne vojake pod kedivo in zakon. Naša druga dolžnost je, vse moči napeti, da ga podvržemo resnično in za stalno, in da red, od nas ustanovljen, ne bo živel od milosti katerega koli višjega uradnika, ki hoče naprej priti, ali pa od milosti katerega koli zagrizenca, ki pridiguje vojno proti nevernikom.“ „Golos“ pravi, da Turčija nij več poverjenica Evrope v Egiptu, da je njen položaj zdaj prav reven; kontinentalne vlasti da bi se ne ozirale več na Turčijo in njene prednosti v Egiptu, če bi pršlo mejnarodno razsoditi bodočnost Egiptovo, ki končno pade v angleške roke. Poleg vseh teh težav prišel je še Bismark s svojim pismom, v katerem železni kan celar Turčiji nujno priporoča, da mora v svojih deželah preprečiti vsak pojav, ki bi veljal proti kristjanom. Morda ima za to Turčija najboljšo voljo; ali pa ima tudi moč, izvesti jo? To pismo pa tudi kaže, da je Bismark nekako „pogorel“ in „Standard“ vpraša ironično, od kdaj je Bismark postal tako blagovoljen in prizanesljiv mož, da gleda mirno, kaj Anglija dela, da zdaj on Angleškej le dobro želi?

Iz Egipta: Angleži so v soboto po noči zasedli sueški kanal in sicer prišli so do tega prav mojstersko. V tem, ko je bil general Wolseley s svojo armado še daleč na morji, postavili so kaptani treh brodov v sueškem kanalu svoje mornarje na suho, in sicer pri Port Saidu, El-Kantari in Ismajliji; tako so se polastili teh najvažnejših krajev severne polovice kanale brez prebivanja krvi in brez posebnega dogodka. Ker so v Suecu že dolgo čete anglo-indijske divizije nastavljene, je pač lahko reči, da imajo Angleži od predvečeranjim zjutraj ves sueški kanal v svojih rokah. Angleški kapitani so si tudi takoj zavarovali kraje, ki so jih bili pridobili tako z lehka. Kapitan Fritzoy ki je zasedel važno Ismajlijo zapodil je z nekaterimi granatami iz Nefiseh, bližnje železnične postaje proti Zazarihu, tamošnjo egiptovsko posadko. V nedeljo popoldne pe je prišlo vse angleško brodovje, to je 17 prevoznih ladij in pet oklopnih, z admiralom Seymourom in generalom Wolseley-em pred kanal. Nekateri brodovi pa so prijadrali že v kanal in izkrcali nekaj svojih vojakov. General Wolseley se je torej tako vsedel na sueškem kanalu in v malo dneh zamogel bo pričeti vojno od El Kantare in Ismajlije proti Nilovemu Deltu. — Abukira pa niso bombardirali. Strel in gromi, ki so jih v soboto popoldne čuli v Aleksandriji, prišli so najbrž od tod, ker so se Angleži delali, kakor da bi hoteli napasti Arabija ob kanalu Mahmudieh, južnovzhodno od Aleksandrije. Angleško brodovje se je Abukiru le pokazalo v njegovej luki, a potem jadralo zopet vzhodno strani in je tri ladije so ostale v luki. Uže to je bilo zadosti, da so bili Egipčani oplášeni in so po vseh trdnjavah v Abukiru nasadili belo zastavo, znamenje miru. Sploh niso imeli Angleži tudi proti egiptovskim posadkam ob sueškem kanalu dokaj opraviti, in tako pričeli so vojno s sijajnim uspehom. Če bo šlo tako naprej, bo v štirinajstih dneh zginila vsa Arabijeva vojska in na sitadeli v Kajiri piapolala bo zopet zastava kedivova.

V deželi **Korea**, ki je podložna Kini in tudi Japanu plačuje davek, počil je splošen upor. Kralja in kraljico so umorili in napadli tudi japonsko poslanstvo. Japan poslal je tjakaj nekaj vojnih brodov.

Dopisi.

Z Vrhniko, 21. avgusta. [Izv. dop.] (Dijaška veselica v čitalnici.) Uže novica sama na sebi, da hoté naši dijaki, naše mlajše moči, napraviti veselico, bila je mikavna dovolj, da smo z veseljem pozdravljali zabaven ta večer. Kako lep je slovenskega dijaka poklic, a kako malo izvršuje ga naša mladina! Dijak na počitnicah, prost vseh skrbij, življenja poln, bogat na času, v vsakej hiši vesel gost, povsod pozdravljan in priljubljen, — kaj vse on ne pozve, kaj vse on ne stori, ako tli v njegovem srci želja po življenja poeziji, po slavi, po sreči svojih rojakov! In če se zberejo trije ali štirje krog plemenitega dala, koliko blagih mislij, lepih nazorov zasejejo lahko v svoj narod, kako pa tudi obogate samih sebe! Kar nij storiti mogoče ni prej ni slej, to doseči se dá le v dijaških letih, v záriji srečnega človeškega življenja, kadar odprt je še človeku vrt prežlahnega cvetja in kadar je vrtnar še zadovoljen in srečen! Ali ko preminejo ta leta in zginejo sanje, stoji človek od skrbij potr sredi puščave, v tujej službi in ne pomaga mu nič, vzdihovati po zlatih dneh dijaških let, ne pomaga mu tudi, kesati se groznih zamud. Zatorej vi, učitelji in odgojitelji, ako vam je mari, da ne oboláva kri našega naroda, spominjajte mladino našo neprenehoma, da le zdaj, — le zdaj ima njeno delo dober tek! Naši listi poudarjali so uže več potov vzvišen poklic dijaka, osobito ónega, ki je sin naroda slovenskega, ki nánj domovina gleda z milim očesom in ga spremlja povsodi z željo, da bi jej sin ostal cvetán in sadunosen; kazali so listi našemu dijaku na počitnicah obširno polje delavnosti, s katero si mlad še zamore pridobiti nekaj zaslug za razvoj narodne zavesti v svojem kraju, sploh pa izbirati, vtrjevati in svetliti si meče, s katerimi boriti se hoče pózne dni za blaginjo in čast naroda svojega slovenskega. Taki časnikarski glasovi in svéti zrelih mož, ne rečem, da bi bili vstali baš glasovi vpjočega v puščavi, odmeva pa vender niso našli tolikega, da bi mogel biti s tem količkaj zadovoljen rodoljuben opazovalec naše mladine. Letos se šolske počitnice nagibajo uže h koncu, a doslej bilo je kaj malo še čuti o gibanji naše mladine. Dijaki v Ptui in na Vrhniku, — ti rešili so čast.

O dijaške veselici na Vrhniku, ki se je vršila véčeraj v dvorani naše čitalnice, napišem naj nekaj vrstic. Raznovrsten program, ki so namenili si izvršiti ga naši dijaki s pomočjo nekaterih drugih svojih kolegov, privabil je toliko in tako različnega občinstva, da je bila dvorana polna do zadnjega kota. Vrhniške gospode je bilo došlo mnogo, gospoda Kotnika rodbina iz Verda, po tem jeden oddelek gasilnega društva s svojim načelnikom g. Majerjem, zlasti pa so se odlikovali ta večer sosedge iz Bevk s svojim velikim številom. Navzočen je bil tudi gosp.

Borštnik iz Borovnice, profesor v Dubrovniku. Hvaliti moramo to, da je počastilo toliko gostov to dijaško veselico. Mladina potrebuje vzpodbu in lepega vzgleda. Videli smo, da so gostje napravili na dijaške najprijetnije vtise, in so le-ti s pogumom pričeli izvrševati program. Pozdrav g. L. — Krakovskija bil je prav dobro sestavljen in krepko izgovorjen. Petje, večji del osmospevi, nij bilo sicer dovršeno, a tega tudi nihče ne sme terjati od pevcev, ki nimajo še dovolj šole; bilo pa je dobro. Pri tem iznenadil nas je pripravnik g. Pogačnik v obilnej meri s svojim srebrnim tenorom; pel je tudi svojo lastno kompozicijo „Na Savi“, lepo in zelo umetno delo s spremljevanjem na klavirji; v tem hipu prikupil se je g. Pogačnik vsemu zboru in nas vse je veselilo, seznaniti se ta večer s tem glasom in tem talentom. Želeti in priporočati je, da tak zaklad ne ostane v zemlji zakopan! G. T. — Sestakoviča kupleti vzbudili so veliko veselosti; nekateri stavki pač niso bili primerni. Spretno igrali so tudi na klavirji; in lepo izurjenost pokazal je na goslih g. J. — Ljubislav. V igrah: „Strežaj, kakeršen mora biti“ in „Klepetec“ odlikoval se je osobito g. Jevn. — Milov, njegovi neprisiljeni humorji izzvali so večkrat buren smeh; zlasti nam je bilo po volji in kaže lepo zmožnost, da je g. Milov tu pa tam slabo igro in njene pomanjkljivosti sam „ex tempore“ popravljaj in sicer z veliko srečo. To bi bil nekako rojen šegávec in šaljivec, uže po svojej vnianjosti, ta Milov. Tudi drugi igralci izvršili so več ali menj dobro svoje uloge. Vse sploh moramo reči, da nismo pričakovali tacih uspehov, tem večje bilo je tedaj naše veselje, zlasti, ker smo pri tej priliki zapazili nekatere prav lepe talente, — ki naj bi se vzgojili v večjo Slovencev čast!

Po loteriji sedli smo k večerji, in tedaj je bilo, da je g. Gabrijel Jelovšek v lepem in krepkem govoru napil mladino, naše bodočnosti, in zahvaljeval se dijakom, rediteljem veselice, v imenu vrhniške čitalnice. Jeden dijakov, Sestakovič, je odzdravljajal in poudarjal, „da ostanejo zvesti sinovi majke Slave“. (To je vse lepo, ljubi moji dijaki! Ali, da se izpolne, treba je trdne volje in resnega dela! Le z uma svetlimi meči, kakor poje pesnik, koristili boste svojemu narodu, in če le-tega v resnici ljubite, začeli se boste o pravem času opasovati s takimi meči in pripravljati na resno delo! V to Vam Bog in sreča junačka!) Oba govora sta nas razveselila in navdušila.

In kaj po tem? Po tem smo se razdelili, vsak je šel na svoje delo: nekateri v plesno dvorano, kjer so vam plesali brez konca in kraja, drugi so sedli za mizo in šli v modre pogovore, tretji ne vem, kaj so počeli. Mene, vem, da me je prijatelj Repék dve uri „iz sedla metal“, in me „vrgel“ iz njega stoprav tedaj, ko šel sem prostovoljno ob polu treh spat. Tedaj pa sem jih še veliko „pustil“ na veselici, kar je bilo znamenje, da se nij dalo lahko ločiti od tega kraja. In po resnici in pravici — bil je res lep večer in lepa noč! Zahvaliti se je vrlim dijakom, a tudi zlasti gospej Jansekovičevej in

zato je predal Grigorjev visokej akademiji znanosti leta 1854 svoje primetbe „O velikoruskih slovah (besedah) vostočnega proizhoždenja“. Poljaci, posebno g. Hodčko, prav radi oponašajo Rusom radi teh besedij in nekaterih običajev mongolskih, da niso Slovani, nego Mongoli, ali vsak jezik ima tujih primes, pa ko bi se to vzelo za merilo, tedaj Nemci ne bi bili nič, ker njihovi besednjaki (Fremdwörterbücher) imajo, mali 24, a veliki tudi 80 tisoč tujih besedij in imen. Grigorjev je bil prideljen orenburžkemu gubernatorju, ter je tam živel v svojem elementu, ker je tukaj mogel nčiti se ter proučavati iztočne narode, jezike in odnošaje. Muogo je potoval ter zahajal mej razne narode. Njemu za voljo so hoteli v Moskvi ustanoviti stolico za povest iztoka in Azije. On je pisal o Mohamedancih, o Indiji, Kini, Mongolih, Turcih, o srednje Aziji in vojnah Aleksandra Velikega po središnje Aziji do zapadnega dela iztočne Indije. Njegove zasluge so posebno velike za zemljepis Azije. Znano je, da so Nemci, pa tudi mi in drugi, držali do nezdavnaj Rit-

terja za glavno avtoriteto v zemljepisu, a posebno glede Azije. Grigorjev je Karla Ritterja popravil in popolnil tako, da je od 172 strani nemškega dela naraslo rusko na 838 strani, ter nij več Ritter, nego Grigorjev, niti Nemci, nego Rusi avtoriteta v zemljepisji Azije. In to je zasluga Grigorjeva. Zatorej je pa tudi na geografskem kongresu v Benetkah prošlega leta pa tudi še poprej, priznано prvenstvo Rusom v zemljepisnih in kartografskih delih. Grigorjev je prva avtoriteta posebno glede Turkestana, Buhare, Hive, Kabulistana, Kaficistana in Afganistan, — kar mu svedoče razna dela skozi 44 let, posebno knjiga: „Rusija in Azija“, katero je izdal leta 1876. S to knjigo je on opovrgel in pobil, kar je magjarski fanatik Bamberger (Vámbery) kot pomagjarjen žid pisal o srednje Aziji, koder je potoval preoblečen kot derviš, ter je zato hotel vse znati in Rusom biti celo učitelj. Grigorjev je od leta 1869 zasledoval tega novega učenjaka (!) pa je zatorej napisal kritiko o tem neofitu Magjaru v žurnalu ruskega ministerstva narodne prosvete leta

1873 v novembru, kjer je Vámberyjevo zgodovino Buhare nemilo razgledal od vseh strani, odkril vso ničevost tega dela ter brezobzirno razvenčal Vámberya kot historika.

Od tega časa se nihče več ozbiljno ne pozivlje na Vámberya v učenem svetu; ali zato piše Vámbery poln jeze in mržnje proti Rusom in Rusiji v „Allgemeine Augsb. Zeitung“ v „Pester Lloyd“, da pač tudi v francoske in angleške časopise.

Grigorjev je na ta način proslavil Rusijo, a potemnil nemške in magjarske avtoritete. Za velike svoje zasluge bil je odlikovan z vseučiliščno profesuro v Petrogradu, z zlato veliko medalijo in mnogimi drugimi odlikovanji; a bil je prideljen tudi ministerstvu, ter je do zadnjega časa bil vselej povprašan za svet gledé vzhoda in Azije, kot najboljši poznavatelj. Tudi v poverjenstvo za židovsko vprašanje bil je opredeljen od ministerstva, ter je tudi rad sprejel ta poziv, ali smrt ga je zaustavila v tem delovanji.

Prof. J. St.

gospodu Jelovškemu, ki sta dijakom z besedo in dejanjem pomagala pripraviti v vrhniški čitalnici tako lepo slavnost. — Čisti dohodek tega večera dali bodo dijaki za trobojen trak, kateri poklonijo na novo omišljenej zastavi vrhniške čitalnice. Tako si bodo zares lepo utrdili lep spomin, še za pozne čase! Kaj hočete še več? Na zdar!

Iz krškega okraja 18. avgusta. [Izv. dop.] (Nemškutarija ljudskega učitelja.) Lepo in hvaležno nalogo imajo pametni in za narodni blagor vneti ljudski učitelji, kateri bi zlasti pri nas na Dolenjskem, v teh lepih in rodovitnih krajih veliko koristili, ako bi pametno otroke odgojevali, praktičnih nauk jih učili, materinski jezik naš spoštovali in se kot slovenski učitelji tako vedli, kakor se recimo izvrstni nemški učitelji mej Nemcih vedejo. Ali žalibog, v marsikaterem kraju nahaja se pri lepem šolskem poslu nemškutarska kukavica, ki dela sramoto svojemu imenitnemu stanu. V tem obziru je posebno nesrečen Leskovec pri Krškem. Ima sicer še precej lepo šolsko poslopje, veliko ukaželnih otrok, a domoljubnega šolskega voditelja pogreša že veliko let. Precej dobro in dolgo je to šolo vodil upokojeni nadučitelj Wresitz, pa je bil nemškutar, in s tem je dosti rečeno; ker pa mož zdaj v pokoji živi, pustimo ga tudi mi pri miru. Za njegovo izprazneno službo, prosilo je pred tremi leti veliko čvrstih slovenskih ljudskih učiteljev. A nemškutarski šolski nadzorniki in glavarji naklonili so zelo važno nadučiteljsko mesto v Leskovci prismojenemu nemškutarju, zloglasnemu Žvokeljnu, ki je tu in povsod, kjer je bil, škandale delal.

A ta možicelj menda tudi nij več učitelj, in o takih za javni pogovor nevrednih kreaturah nij vredno pisati.

Prerešeti moramo pa njegovega naslednika, premladega nadučitelja Majerja v Leskovci. Ta mož je namreč tak prvak mej mladimi nemškutarskimi učitelji, da ga moramo malo v „Slovenskem Narodu“ pohvaliti. V šoli, za katero velja po postavi slovenski učni jezik, vsiljuje **nemški** pogovor, otroke nemško nagovarja, nemško izprašuje, nemško poje in nemško moli. Od otrok zahteva nemških pozdravov. Ako ga otrok pozdravi s „hvaljen bodi Jezus Kristus“, odgovori mu: guten Morgen, guten Tag! Ker se otrok na prvi mah vender le ne more vse izveličavne nemščine naučiti, hoče otrokom kazni nalagati, ker ne morejo po nemški blebetati. Temu nemškutarčku se slovenščina tako gnjusna zdi, da pravi, da učitelji vse spoštovanje pred učenci izgube, ako se mej sabo slovenski pogovarjajo. Kako on visoko ceni nazore ljubljanske „Schulzeitunge“, to kaže njegova izjava o protestu koroških županov zoper Vošnjakov govor, češ ta protest ima prave pedagogične nazore. Ta nemškutarski učiteljček pa tudi ničesar družega ne bere, kakor ljubljansko „Schulzeitung“. Iz tega pač vsakdo razvidi, da je zaslužil že judeževe groše nemškega „Schulvereina“. Človek bi mislil, da bode tak mož, kateri že mladini, šoli in svojim tovarišem s takim brezpametnim nemškutarjenjem škodo in nečast dela, vsaj druge tovariše v miru pustil. A predrzen je tako, da jih pri višjih gosposkah obrekuje. Pa kakor se mu ponemčevanje leskovške mladine posrečilo ne bode, tako tudi z obrekovanjem in toževanjem svojih tovarišev nič opravil ne bode. Vsa vas, vsa fara, vsi sosede, krajni šolski svet in častita duhovščina dobro ve, da sta brez madeža, da mirno in brez hrupa izpolnujeta svoje dolžnosti, in nič družega ne želita, kakor v sporazumljeni živeti, kar pa jima ta in drugi nemškutarji ne privoščijo. Če se je pa tudi ta mladi nemškutarček predrznil, tožiti ju pri okrajnem šolskem svetu, tedaj je želeti, da bi se ju vender jedenkrat **strogo in pravično** preiskovalo, da se pravica in resnica zve, in če sta kriva, naj se ju kaznuje, a nemškutarskemu tožitelju, učitelju Majerju naj se potem v zahvalo še kako večje mesto podeli, morebiti mesto okrajnega šolskega nadzornika. Kot nadzornik potem ne bode služboval z nobenim učiteljem skupno, in to bode velika do-

brota zanj in za tiste učitelje, kateri so zavoljo ljubega kruha pri njem službovali in njegove nemškutarske muhe in muke požirati primorani.

Iz Cerknice 18. avgusta. [Izv. dop.] Iz učiteljskih krogov se čuje, da so kandidati okrajnih šolskih nadzornikov, katere ima c. kr. deželni šolski svet naučnemu ministerstvu v imenovanje predlagati za bodočo 6 letno dobo že nekoliko znani, — in čuje se, da so za vsaki politični okraj v terni po dva Simovca in jeden iz narodnega učiteljstva.

Je li to res, kar pa skoraj pri zdanjej sestavi našega deželnega šolskega sveta nij dvomiti — se bodo gotovo izvolili za nadzornike narodu nasprotni kandidatje; ako se o pravem času iz mero-dajnih krogov ne storijo vsi možni koraki, da se odstrani preteča sila, žugajoča biti zopet za bodočo 6letno dobo — nevarna in škodljiva narodnemu šolstvu.

Mi vemo dobro iz skušnje, koliko vpliva nemškursk nadzornik na omahljive, za obstanek svoje mnogoštevilne družine skrbne učitelje. — Vemo tudi dobro, da se oni gospodje v dosego svojega namena najprej teh lotijo in da potem ti za narodnost mlačni, dalje vplivajo pod tem ali onim izgovorom in pogojem na druge svoje kolege. Korupcija, jedenkrat pričeta, širi se dalje in tedaj nij čuda, ako narod toži, da ravno mej učiteljstvom toliko peša prava in odločna narodna zavest.

Ker se pa naš narod, kakor vsak drug narod mej drugim vselej opira na zdravo narodno šolstvo, ker po njem izhaja za prihodnost čil, zdrav in zaveden naraščaj, mu mora tudi mnogo na tem ležeti biti, da se učiteljstvo po nemškurskih svojih nadzornikih ne okuži, materi svojej ne izneveri, ker še celo mlačno nasproti narodu postati ne sme.

Na braniku za narodne pravice in njih razvoj stoje v prvi vrsti naši državni gg. poslanci. Tem gospodom velja biti zdaj pozornim. Oni naj ne zamude ne prilike ne časa, prepričati se, kaj se vender kuha v tej zadevi pri našem večinoma protinarnem dež. šol. svetu — a potem — ako bi morali pri nas v prihodnje za okrajne šolske nadzornike zopet imeti v narodnem šolstvu nasprotne ljudi — povzdigniti nemudoma na mero-dajnem mestu krepko in odločno svoj glas. — To jih prosimo!

Iz Ptujja 20. avgusta. [Izv. dop.] Mariborski dijaki imajo že od nekaj to lepo in posnemanja vredno navado, da prirejajo v počitnicah veselice. Take dijaške veselice pa so velike važnosti, kajti navadno so izredno dobro obiskane in sicer jih tudi priprosto ljudstvo obiskava jako rado. Tudi veselica v 13. dan t. m., kojo so priredili mariborski abiturijenti v dvoranih našega „Narodnega Doma“, bila je krasna, kajti zbralo se je lepo število odličnega občinstva, pa tudi priprosto ljudstvo udeležilo se je močno te veselice. Kako ponosno je stal tu priprost možak, kako pazljivo je poslušal govor mladega dijaka in videti je bilo, kako dobro vpliva na njega krasno, lepo ubrano petje, in potem ves navdušen zapustil je naš „Dom“, naznanjat domov „svetu“, kaj je vse videl in čul v ponemčenem starodavnem slovenskem Ptujju.

Ta veselica zvršila se je res prav izvrstno, kajti tako lepo ubrano petje bodi si dijakov ali naših pevcev se pri nas čuje le malokdaj. In petje naj bi se pri nas opustilo! Bog ne daj, nikakor ne, vsaj zamoremo nekaj, ako le hočemo, toda dobre volje je treba. Govor g. K. pa se sme imenovati jedernat, dobro premišljen in posebno za mladino navdušen. Mladi svet pa se je po oficijalnem delu zasukal ter se vrtil do belega dne. Tudi gospoda kapelnika moram pohvaliti, kajti vglasbil je prav prijeten „valček“, v katerega je znal vplesti kompozicije slovenskih pesnij.

Domače stvari.

— (Volitev v deželni zbor.) Pri današnji volitvi okolice ljubljanske izvoljen je gospod dr. Karol Bleiweis

vitez Trsteniški deželni poslanec s 73 glasovi proti jednemu. Izostalo je 24 volilcev. Tudi ta jedini nasprotni glas oddan je bil po pomoti, tako, da se ta volitev sme smatrati jednoglasno ter gg. volilcem čestitati na lepej narodnej disciplini.

— (Ministerski predsednik grof Taaffe) prišel je včeraj zjutraj s kurirnim vlakom v Trst. Ker njegov prihod nij bil poprej naznanjen, domneva se, da je njegova navzočnost v zvezi s tržaškimi demonstracijami. Obiskal je včeraj dopoldne razstavo in Lloydov arsenal.

— (G. Ivan Šolar,) c. kr. deželni šolski nadzornik v Zadru, okrevaj je toliko, da je včeraj prišel v Ljubljano, od koder namerava oditi v Laške Toplice, da si utrdi zdravje, kar mu iz vsega srca želimo.

— (Bivši gospod Janko, sedaj Johann Pakj,) c. kr. profesor, sicer v Brnu, sedaj pa nekje tam dobi pri Pragarskem, ne zadovolivši se, da ga je glasilo ljubljanskih nemčurjev vzelo v svojega ljubeznivega krila dvomljivo zavetje, postal je sodelavec graške „Tagespost“, v katere 223. številki v 20. dan t. m. prijavlja naslednje pismo:

Geehrter Herr Redacteur!

In einer Notiz des Abendblattes der „Tagespost“ vom 14. August l. J. (ad Nr. 218) werden etliche Complimente erwähnt, die mir von einem Theile der slovenischen Presse in Laibach an den Kopf geworfen werden. Da es mir durchaus nicht gleichgiltig ist, was sich die geehrte Lesewelt Ihres weitverbreiteten Blattes für ein Urtheil bildet, so bitte ich, diese Zeilen zum Zwecke einer präciseren Darstellung des Thatbestandes veröffentlichen zu wollen. Ich habe im Klagenfurter belletristisch-literarischen Blatte „Kres“ über die slovenischen „Poesien“ eines gewissen Gregorčič, Vicars irgendwo bei Görz, eine ausführlichere Kritik veröffentlicht. Vorbemerkt sei, dass genannter Herr Gregorčič von einem Theile der Laibacher nationalen Presse bis in den dritten Himmel erhoben und niemand Geringerem als den deutschen Dichterheroen Schiller und Goethe gleichgestellt wird. So z. B. wird ein kaum hundert Verse umfassendes Gedicht Gregorčič' dem Goethe'schen „Faust“ an die Seite gesetzt. Dass Herr Gregorčič auch ein zweiter „Schiller“ sei, also zwei Dichtergenien zugleich in sich berge, sei nur nebenbei erwähnt. Gegen solche überschwengliche Lobeserhebungen nun ist meine, sonst anerkennende und (nicht „herbe“, sondern) sehr gelinde Kritik gerichtet. Darob nun der obligate Lärm in einem Theile der slovenischen Presse von Laibach. Dass dabei einige „Ehrentitel“ für mich abfallen, die selbst das Mass des „Urwüchsigen“ überschreiten, wird manchem Leser vielleicht auffällig erscheinen; wem jedoch die Leistungsfähigkeit gewisser slovenischer Drucksachen in Laibach bekannt ist, der wird sich darüber nicht im Geringsten verwundern.

Hochachtend

Johann Pakj, k. k. Professor.

Pragerhof, 17. August 1882.

Komentar k tej izjavi zdi se nam odvišen.

— (Tržaška razstava) bila je včeraj najbolj obiskovana, odkar je otvorjena. Izdalo se je namreč 1800 dnevnih vstopnic po 50 kr., zvečer pa 3000 kart za obiskovanje parka.

— (Koncesijo odvzeli) so v Trstu Apoloniju, posestniku tiskarne, v katerej se je doslej tiskal „Indipendente“. Tiskar Tomasich prevzel je tiskarno in tiska zanaprej lahonski list.

— (Praktični pouk na šoli v Slapu) za učitelje pričel se je 16. avgusta in konča 6. septembra. Oglasilo se je 23 učiteljev, vzprejelo se jih je 15. Poučuje se o sadjereji, vinoreji in o kletarstvu.

— (V Mariboru) kupuje se štartinjak (10 veder) zgodnjih jabolk po 14 do 15 gold.

Razne vesti.

* (Kako je Aleksander Veliki šel v zrak.) V jako starej indijskej kroniki se čita naslednje: Ko je Aleksander zavzel Indijo, obšla je vladarja vsega takrat znanega sveta želja, pregledati vso svojo ogromno državo h krati, z jednim samim pogledom. V ta namen dal je privaditi in izvežbati silnega orla, kateremu so nadeli sedlo in ujdzo. Potem zasedel je orla, kateri dva dni nij dobil nikake jedi. V desnici držal je Aleksander dolgo sulico, na njej pa kos telečjega mesa naboderenega. Orel, zapazivši meso, hotel ga je doseči in dvigal se vedno više in više za mesom, da sta z Aleksandrom dospela v tako višino, s katero bilo je možno videti vso državo od Soluna pa do Indije. Ko se je Aleksander navžil divnega razgleda, spustil je sulico, da

je visela navzdol, in orel, videč meso pod seboj, letel je za mesom na zemljo nazaj in tako Aleksandra srečno prinesel zopet mej njegove vojske, ki so bili uže v veliki skrbi. — Po tej indijski kroniki bil bi tedaj Aleksander za Dedalom prvi zrakovalec, ki niti balona ni potreboval.

(Najnovejša iznajdba.) Francoskim uže njakom posrečilo se je, spirit s pomočjo elektrike oprostiti žužme (fusel). Za Francosko, ki zdela vsako leto poldrug milijon hektolitrov spirita iz pese in 400.000 hektolitrov iz žita, bode posebne važnosti, ako se odstranijo gorljiva olja iz spirita, ki bi potem za porabo v kemiji in v obrtnih bil veliko sposobnejši. Tudi korist za poljedelstvo bila bi ogromna. Manipulacija je naslednja: Iz pese pridobljeni spirit se skozi dva dni v posebnem stroji razpostavi vplivu bakrenih in kositarnih plošč. Pri tem oprosti se vodenik in nastane reakcija, vsled katere se neprijetni in žužmasti okus izgubi. Po tej operaciji, pri kateri pridobi spirit neznamen del žvepleno-kislina (huditevega olja), ga po takozvanem Voltmetru podvržejo oksidaciji, po kateri se popolaem znebi žužme in prvotnega zoprnega okusa.

(Proti žganju!) V Rusiji sestavljena je posebna komisija, da reši vprašanje, kako priti pijančevanju v okom. A mej tem, ko se ta komisija posvetuje in sestavlja dolgočasne zapisnike, začeli so ruski kmetje reševati to vprašanje sami po pregovor: „Pomagaj si sam, in pomaga ti Bog!“ Pri tem postopajo pa jako praktično in radikalno. Skliče se občina in v javnem zboru ukrene, da se morajo zapreti vse žganjarije v občini in na občinskem ozemlju. Kmeti, ki po grofu Ignatijevu ustanovljeni in po vladi podpirani list „Selskij Vestnik“ objavljajo kar cele vrste občin, ki hočejo na ta način odpraviti pogubonosno žganje. Ta s čisto človeškega stališča vesela agitacija razširja se vedno bolj. Uže pred precej časa odposlala je neka občina carju pismo, v katerem kmetje slovesno obljubujejo, opustiti škodljivo pijančevanje. Car je to obljubo vzprijel radosten ter sporočil kmetom svoje odkritosrčno čestitanje. To bil je začetek zdanje vedno bolj razširjajoče se agitacije proti žganju. V novejšem času priobčili so kmetje baskakovskega okraja v „Selskij Vestnik“ jako strog ukrep: „Vseh šest krčem v naši občini zapre se s početkom bodočega leta (1883) na deset let in ne dovoli se nobena nova žganjarja. Kdor bi se temu protivil in ne bi po razglasu tega ukrepa prostovoljno zaprl svoje žganjarije, prisilil se bode k temu ter bode vrhu tega kaznovan z globo 100 rubljev. Kdor bi skrivši točil žganje, plača 25 rubljev globo. Kdor tacega skrivnega žganjeprodajalca objavi, dobi 10 rubljev nagrade.“ Nij dvomiti, da bodo taki ukrepi, ki kažejo veliko pravno čut v narodu, ako se le na pol izvedo, bolj pomnožili blagostanje mej kmetiskim ljudstvom, nego vse državne podpore in vsa brezkončna posvetovanja dotičnih komisij.

(Novo seno in novi oves kot konjska krma.) Mnoge skušnje, katere so Francozje z vojaškimi konji naredili, so pokazale, da novo seno, če se v navadnej in pravej meri z drugo klajo vred konjem polaga, nima nobenih za zdravje konj škodljivih nasledkov. Sicer se res ne da tajiti, da konje, katerim se le novo seno poklada, pogosto napada kolika. Ta nevarnost je pa le takrat, če se živini seno brez vsake mere poklada, da se ga toliko nažre, kolikor se jej ga ljubi. V tem slučaju ne sne le mnogo več novega sena, posebno tistega, ki je bilo lepo pospravljeno, ampak konji ga žrejo tudi dosti hlastnejše, kar jim je potem največ na kvar, ker, kakor skušnja kaže, ravno tako konji, ki so koliki podvrženi, najbolj hlastno žró. Skušnje, ki so jih s pokladanjem novega ovsu naredili, so tudi kazale le dobre nasledke. Konji so odebelili in okrepeli, torej nij treba čakati, da 2—3 meseci pretekó, predno se novi oves more konjem polagati. Tako pravijo Francozje.

(Tolažba v nesreči.) Mlada vdova, izgubivši moža, ki jej v zakonskem življenji nij bil posebno zvest, vzklíknila je po dolgem tamljanju na

grobu: „Jedno tolažilo vsaj imam, da zdaj namreč znam, kje ostaja čez noč!“

(Čudna oporoka.) Na Angleškem umrla je nedavno neka Miss Anna Burdett, zapustivši oporoko, o kateri se mnogo govori po vsem Angleškem in o kateri se je razpravljalo celo pred sodnijo. Pokojna sporočila je namreč, da morajo dediči takoj po njene smrti zazidati vsa okna in vrata tiste hiše, v kateri je živela in umrla. Vsa notranja oprava naj ostane nedotaknena, notranje duri v vseh sobah naj se zašijejo in zapro hermetično. Stoprav čez dvajset let je dedičem na voljo dano, odpreti stanovanje ter vse vzeti v posest. Teh dvajset let pa naj se nastavi dva zakonska kot čuvaja, da nihče ne bode skušal prodreti v zazidano in zabito stanovanje.

Umrlí so v Ljubljani:

17. avgusta: Janez Maček, delavec, 23 let, ulice na Grad št. 12, za jetiko.
18. avgusta: Adolf Witek, lokomotivni vodja, 32 let, je bil na kolodvoru južne železnice povožen. — Uršula Sterlekar, železniškega delavca žena, 48 let, Kravja dolina št. 3, za jetiko. — Jozefa Vizjak, računskega oficijala žena, 36 let, Križevniške ulice št. 8, za plučno tuberkulozo. — Jera Merzlikar, kajzarjeva žena, 62 let, Illova št. 3, za vodenico.
19. avgusta: Anton Ogrin, železovilčev sin, 1½ dne. Streliške ulice št. 2, za slabostjo.
21. avgusta: Nande Sodnik, krojač, zdaj prisilni delavec, 20 let, Poljanski nasip št. 50, za vročinsko boleznijo.
V deželnej bolnici:
17. avgusta: Boštijan Dolinar, dninar, 45 let.
19. avgusta: Martin Siherl, dninar, 38 let, za vnetjem možganske mrenice. — Matevž Petrovič, notarjatski koncipist, 36 let, za plučno tuberkulozo.

Dunajska borza

dné 22. avgusta.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	76 gld. 85	kr
Srebrna renta	77	40
Zlata renta	95	60
1860 državno pesojilo	130	—
Akcije narodne banke	822	—
Kreditne akcije	311	80
London	119	10
Srebro	—	—
Napol.	9	46
C. kr. cekini	5	63
Državne marke	58	15
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 120	—
Državne srečke iz l. 1864	100	172
4% avstr. zlata renta, davka prosta	95	50
Ogrska zlata renta 6%	119	50
„ „ 4%	88	10
„ „ papirna renta 5%	86	90
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 114	—
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi	119	30
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	99	60
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	—
Kreditne srečke	100 gld. 178	25
Rudolfove srečke	10	21
Akcije anglo-avstr. banke	120	118
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	223	—

Poslano.

(54—29)

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
poznate kas najbolje okrepljujuče piče,
I kas izkušán liek proti trajnom kašlju plúčevine i
žéludca bolestí grkljana i proti méhurnim kataru,
kas i slasticah za probavils (PASTILLEN)
nalazi se kod Hinke Mattonija (Karlovi variu Českoj).

Tujci:
21. avgusta.
Pri **Slonu:** Schmidt z Dunaja. —
Rangau iz Trsta. —

Pri **Mali:** Knittelfelder iz Gradea.
— Hirschhornz Dunaja. —
Pri **avstrijskem cesarji:** Schiff-
banker z Dunaja. —

Tuberozno mleko.

Če se to mleko, sestavljeno iz vegetabilnih in neškodljivih snovi, rabi vsak dan, koža postane mehka, voljna in nežna, hepatični madeži, poletni izpuščaji, vzrastki, nesnagne, nenaravna rudečica, vse to izgine; koža se prebriže ne zgubivši teder polagoma pridobiva voljnost in zdravo barvo. V steklenicah po 1 gld.

Naročila izvršujejo se točno proti poštnemu povzetju kupila. (451—6)

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armič.

Knjigi

„Russland seit Aufhebung der Leibeigenschaft“

von Dr. Fr. J. Celestin, str. 388, (537—1)

znižana je prvotna cena 4 gld. na 2 gld. ter se more naročiti v Zagrebu pri Albrechtu & Fiedleru. Pri pisatelju pa se dobi po 1 gld. 50 nov.

Fin med v satovji

dobiva se pri (524—3)

Oroslavu Dolenci v Ljubljani.

Velika zaloga

izvrstnega, naravnega

dolenjskega vina,

in sicer staro **črno vino** po 9 gld. av. vedro, **nova vina** 1881 leta **rumena** ali **rudeča** posebno dobra po 5½ do 6½ gld. avstr. vedro pri

Cvenkelj-i v Sevnici,

(Lichtenwald, Steiermark.) (528—2)

Štacuna s stanovanjem

vred se dá v najem. Ta štacuna je v **Sent Jurji** pri Kranji tik farne cerkve in cest, katere drže v Ljubljano, Kranj, Kamnik in Kaplo, na najlepšem in najpriljubljenejšem kraju velike vasi. Vas in fara Sent Jur sta jedna največjih v deželi in od železnice samo dobre pol ure oddaljena, in tako je Sent Jur za vsako kupčijo posebno pripraven. Vse drugo se zve pri lastniku **A. Blaguetu v Rakovniku**, pošta St. Rupert, Dolenjsko, ali pa pri **Janezu Maslu v Sent Jurji**, pošta St. Georgen b. Krainburg. (536—1)

Malinovec

prve vrste, iz najboljših štajerskih gorskih malin, ki tudi prepijetno diši, **1 kilo 80 kr.**, ½ kilo **40 kr.**, razpošilja

lekarna „pri samorogu“, v Ljubljani, Mestni trg št. 4. (498—7)

Le petdeset novcev

velja jeden loz velike

50

novcev

LOZI

velike

tržaške

razstavine

loterije.

tržaške razstavine loterije.

Ti lozi dobivajo se v vseh mejnih in pri blagajnicah železnice in v porobrodnih postaj, c. kr. poštah in uradih in tobakarnah, loterijskih kolekturah in družih prodajnicah avstr.-oger. monarhiije.

Obširna ta loterija ima

1 glav. dob. 50.000 gld. v gotov.

1 „ „ 20.000 „ „ „

1 „ „ 10.000 „ „ „

dalje še družih velikih dobitkov, vrednih po 10.000, 5000, 3000, 1000, 500, 300,

200, 100, 50 in 25;

vseh vkup tisoč očičajnih dobitkov vrednih

goldinarjev 213.500 goldinarjev,

Tudi še mnogo družih jako dragocnih dobitkov, tacihi stvari, ki so izpostavljene in so jih darovali razstavljajci.

Kdor hoče razprodajati, obrne naj se takoj do **loterijskega oddelka tržaške razstave**, 2. Piazza Grande, v Trstu.

Kdor si naroči posamične loze, dojeni 15 nov. za poštarino. (513—4)

Lozi dobivajo se v Ljubljani pri

sl. kranjske eskomptnej banki, Jan. E. Bučarjevih naslednikih, Edv. Mahru in J. C. Luckmannu.

Na znanje.

S 1. oktobrom t. l. odda se mesto direktorja deželnega zdravilišča Slatine (Sauerbrunn bei Rohitsch) na Spodnjem Štajerskem.

To mesto ima te-le doho ke: Letna plača po 3000 gld., delež pri dobičku podjetja, o čemer dogovorita se deželni odbor in novi vodja, stanovanje z vrtom za zelejnjo v 40 kub. metrov drv.

Direktor kot vodja ustanovi ima osobito voditi kupčijo z razpošiljanjem vode in sploh upravljati zdravilišče, konečno pa tudi oskrbovati posestva in zemljišča, kolikor jih spada k zdravilišču.

Direktor nastavi se s pogodbo, katero pa obe stranki lahko odpovesta. Prošnjiki te službe izvolijo naj svoje prošnje oddati najdelj do 1. septembra t. l. pri vložnem protokolu štajerskega deželnega odbora v Gradci.

V Gradci, v 29. dan julija 1882.

Od štajerskega deželnega odbora.

(Ponatisa ne plačajo.)

(515—3)

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.